

حکومت ماد ها

اشاره ای به قدمت نام خوزستان، ایذه، هویزه و ...

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۳ بهمن ۱۳۹۴ ۲۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

اشاره ای به قدمت نام خوزستان، ایذه، هویزه و ... کتاب آثارالبلاد و اخبارالعباد: مؤلف این کتاب، زکریابن محمدبن محمود القزوینی است. وی یکی از جغرافیدانان و ادبای و محدثین مشهور تاریخ علوم اسلامی می باشد، که در سال ۶۸۲ ه.ق. درگذشت. از آثارالبلاد قزوینی، از قرن نوزدهم میلادی تاکنون، ترجمه ها و چاپهای متعددی در اروپا و عالم اسلامی صورت پذیرفته است. [۱] قزوینی در اثر خود نام این سرزمین را "خوزستان" دانسته، و از اهواز به "ها"، ضمن شرح شهرهای آن یادها کرده است: ۱. در شرح و وصف جغرافیایی شهر "دورق" می نویسد: "دورق"

اشاره ای به قدمت نام خوزستان، ایذه، هویزه و ...

کتاب آثارالبلاد و اخبارالعباد:

مؤلف این کتاب، زکریابن محمدبن محمود القزوینی است. وی یکی از جغرافیدانان و ادبا و محدثین مشهور تاریخ علوم اسلامی می باشد، که در سال ۶۸۲ ه.ق. درگذشت.

از آثارالبلاد قزوینی، از قرن نوزدهم میلادی تاکنون، ترجمه ها و چاپهای متعددی در اروپا و عالم اسلامی صورت پذیرفته است. [۱]

قزوینی در اثر خود نام این سرزمین را "خوزستان" دانسته، و از اهواز به "ها"، ضمن شرح شهرهای آن یادها کرده است:

۱. در شرح و وصف جغرافیایی شهر "دورق" می نویسد: "دورق بلیده بخوزستان قال مسعربن مهلهل: فی اعمالها معادن کثیره، و بها آثار قدیم لقبادبن دارا ... [۲]"

۲. قزوینی چون "فارس" را توصیف می کند، حدود آن را در ارتباط همجواری با خوزستان به همین لفظ چنین دانسته است: "فارس: الناحیه المشهوره التی یحیط من شرقها کرمان. و من غربها خوزستان، و من شمالها مفازه خراسان و من جنوبها البحر." [۳]

۳. درباره "ایذج" [ایذه] از شهرهای خوزستان می نویسد: "مدینه بین اصفهان و خوزستان کثیره الزلازل، بها معادن کثیره ... [۴]"

۴. در خصوص هویزه، از شهرهای کوچک سرزمین خوزستان می نویسد: "الحویزه کوره بین واسط و البصره و خوزستان فی وسط البطائح فی غایه الرداء ... [۵]"

۵. پیرامون "طیب" می نویسد: بلیده بین واسط و خوزستان قال داودبن احمد الطیبی مدینه طیب من عماره شیث بن آدم علیه السلام. [۶]

منابع: ۱. نگاه کنید به: کتاب الخطط التوفیقیه الجدیده، نوشته علی مبارک، جلد ۱۰، صفحه ۸۳، مصر ۱۳۰۶-

۱۳۰۴ ه.ق؛ کتاب معجم المطبوعات العربیه و المعربه، نوشته یوسف الیان سرکیس، صفحه ۱۵۰۷، چاپ

مصر، ۱۳۴۶ ه، کتاب کشف الظنون، نوشته حاجی خلیفه، صفحه ۱۲۲۷-۱۱۲۶؛ کتاب التعریف بالمورخین، نوشته

عباس الغراوی، جلد ۱، صفحه ۱۱۶-۱۱۴، چاپ بغداد ۱۳۷۶ ه.ق. ۲. کتاب آثار ابلاد و اخبار العباد، نوشته

قزوینی، صفحه ۱۹۴، چاپ بیروت، دار صادر. ۳. همان، صفحه ۲۳۲. ۴. همان، صفحه ۳۰۲. ۵. همان، صفحه

۳۵۸. ۶. همان، صفحه ۴۱۷.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «اشاره ای به قدمت نام خوزستان، ایذه، هویزه و ...»، پارسیان دژ، ۱۳۹۴.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وب‌سایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://parsiandej.ir/articles/1765/pdf/اشاره-ای-به-قدمت-نام-خوزستان-ایذه-هوی>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵